

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

”Th. Kittelsens rike” – et Miljø- og opplevelsessenter

Næringshagen i Kunstnerdalen søker herved om pilotmidler fra KRD pålydende kr. 700 000,- av en totalkostnadsramme på kr. 1,4 millioner innenfor satsingsområdet kultur og næring. **Prosjektmidlene vil gå til uttesting av nye ideer og arbeidsplasser i tilknytning til verneområdet Trillemarka.**

Dette står i tråd med Næringshagens hovedaktivitet; å tilrettelegge og initiere til nyetableringer ute i distriktene. Vi vil samle ulike aktører til et skapende innovasjonsmiljø, og samhandling på tvers av bedrifter, kulturinstitusjoner og fagmiljø vil stå i fokus. Miljøet vil skapes i tilknytning til vår folkekjære kunstner Th. Kittelsens hjem og mot grensen til det nye verneområdet Trillemarka – Rollagsfjell. Her ser vi i Sigdal kommune muligheten for å bygge et Miljø- og opplevelsessenter. Senteret er tuftet på kjernepunktene Natur, Kultur, Kunst og Helse og skal bli et flerbrukssted med møteplass for flere aktører.

Det er Næringshagen, som på vegne av prosjektgruppa til forstudiet ”Opplevelsessenter Lauvli – Th. Kittelsens rike,” som står bak søknaden. Forstudiet ble gjennomført fra 1.februar til 1.oktober 2008. (Se vedlegg én: ideskisse) Sigdal kommune, Næringshagen i Kunstnerdalen, grunneier Knut Harald Grøterud, NaCuHeal International, Lauvli Th. Kittelsens hjem og TROLL-prosjektet (Trillemarka – Rollagsfjell) har i fellesskap utviklet et prosjektsamarbeid hvis mål er å realisere visjonen om Sigdal, Kunstnerdalen og Trillemarka som et kulturbasert reisemål. Etablering av et Miljø- og opplevelsessenter for natur, kultur, helse og miljø i Lauvli er den fysiske realiseringen av visjonen. Fokus i forstudiet har vært å opprette nettverk og finne innholdet i senteret, hvorav aktørene Th. Kittelsens Lauvli, Trillemarka, NaCuHeal Academy og Næringshagen/kulturinkubator er de nå involverte parter. Forstudiet har gjort økonomiske beregninger og arealplanlegging og vurdert ulike finansieringsmuligheter i forhold til bygget. Det er utarbeidet et prospekt i samarbeid med Gaia arkitektene hvor skisser av bygget og utearealene er presentert. Foreløpig navn på senteret er: ”Miljø- og opplevelsessenter i Lauvli: Th. Kittelsens rike”.

Prosjekteier på forstudiet var Sigdal kommune, prosjektansvarlig, rådmann Kjell Tore Finnerud og prosjektleder Astrid Green ved Athene prosjektledelse. Forstudiet ble finansiert gjennom tilskudd fra Buskerud fylkeskommune, Sigdal kommune og Innovasjon Norge. Inn i pilotarbeidet vil de samme partene delta med ressurser.

Det planlagte senteret er et ledd i satsning for nye arbeidsplasser og som en viktig del av stedsutvikling og næringsutvikling i regionen Kunstnerdalen (dvs. Sigdal, Krødsherad og Modum kommune). Sigdal er en typisk utkantskommune hvor fraflytting er et problem. Oppføringen av et nytt senter ses på som et ledd av satsning på kulturbasert næringsutvikling. *”En stadig større del av økonomien knyttes til varer og tjenester som skal gi opplevelse og skape identitet. I denne utviklingen er kulturnæringene sentrale. Design, kunst og kultur, underholdning og opplevelsesindustri er blitt viktige deler av økonomien, både i Norge og internasjonalt”* (Handlingsplan kultur og næring, Nærings- og handelsdepartementet). Ved å satse på kulturnæringer gjennom det planlagte senteret ser man

muligheten for flere arbeidsplasser, et økt kulturtilbud for lokalbefolkningen og tilreisende og sist, men ikke minst økt bevisstgjøring av stedsidentiteten gjennom tilknytningen til nasjonale skatter som for eksempel Trillemarka og Th. Kittelsens hjem. Regionalt, i Buskerud fylkeskommune, satses det også på koblingen kultur og næring med iverksetting av egen handlingsplan for 2008. Dette har dessuten vært et eget satsningsområde for Sigdal helt siden 1995 da en strategisk næringsplan ble utviklet, og hvor felles profilering av vår region under navnet Kunstnerdalen ble vedtatt. Andre relaterte etableringer og satsinger i kommunen/regionen er Eventyrsmak – mat fra Kunstnerdalen, Kunstnerdalen Kulturmuseum og prosjektene Estetikk langs veiene og Kunstnerdalen rundt.

Senterets innhold

Satsningen har både nasjonalt og internasjonalt potensiale og dette blir reflektert i de utvalgte aktørene. Fire aktører er foreløpig skissert med et innhold i senteret, disse er Th. Kittelsens Lauvli, Trillemarka, Sigdal NaCuHeal Academy og Kulturinkubator/Næringshage.

Her kan særlig påpekes *Th. Kittelsens* nasjonale betydning. Han er en av våre mest folkekjære kunstnere og med sin tilknytning til eventyrene appellerer han til både barn og voksne. Kunstnerhjemmet, som i dag fungerer som museum, er det mest personlige minnesmerket vi har etter Kittelsen og for øvrig det eneste hjemmet han selv fikk oppført. Årene i Sigdal var Kittelsens mest produktive kunstneriske periode. Kunstnerhjemmet har i tråd med Kittelsens egen fantasi og skaperglede valgt å tilrettelegge seg spesielt for barn og profilerer seg som ”Barnas Lauvli.” Den nye senteret er avgjørende for å kunne videreutvikle museet til å bli et helårs kulturtilbud i Sigdal og løfte stedet til å bli et nasjonalt senter for formidling av Th. Kittelsens kunst og skaperkraft i forhold til både voksne og barn. Museet har et stort behov for blant annet galleri, sanitæranlegg, serveringsområde og auditorium. Hjemmet er i dag et viktig arbeidssted for ungdommen i Sigdal og stedet har vært med på å utvikle en egen guideutdanning i samarbeid med Norges guideforbund.

Trillemarka, Nordens største sammenhengende barskogområde, ligger i overgangen mellom Sigdal og Numedal. Det forventes at det endelige vernevedtaket vil komme i en kongelig resolusjon i Stortinget i løpet av året. Grunneierne, i samarbeid med de berørte kommunene, hadde i løpet av verneprosessen fram til 8. januar 2008 sett på alternative muligheter for å sikre mangfoldet og verneverdiene, samtidig som man ser på muligheter for utmarksbasert næringsutvikling i Trillemarka. På bakgrunn av dette ble TROLL-prosjektet opprettet. I disse dager jobbes det med en prosjektplan for videreføring av dette – etter at vernevedtaket er gjort. Numedalsutvikling utformer dette i nært samarbeid med Næringshagen i Kunstnerdalen, og vi er opptatt av å se de ulike prosjektene og tiltakene i sammenheng. Viktige tiltak her er særlig muligheten for å starte med informasjonsarbeid og bookingsenter i senteret, og som skal fungere som en inngangsport til Trillemarka. Nøkkelord for utvikling er: sti- og løypeplan, guida turer/historiefortellinger, felles fiskekort for Trillemarka-Rollagsfjell, knytte opp mot den lokale matprodusenten, Eventyrsmak etc. Det er et mål å samle kompetansen som finnes for utmarksbasert næringsutvikling i Sigdal og omegn i senteret.

NaCuHeal Academy er en stiftelse som vektlegger betydningen og samspillet mellom natur, kultur og helse. Dette er viktige faktorer i å bygge livskvalitet, motfor å fokusere på sykdom som er vanlig praksis. Akademiet vil hovedsakelig ha behov for undervisningsrom, bespising og overnattingsmuligheter. Akademiet starter opp i Sigdal i 2009.

Næringshagen i Kunstnerdalen ble etablert som eget aksjeselskap i 2003 og har siden oppstart hatt en jevn utvikling. Næringshagen har en nøkkelrolle i nyetableringer i regionen. Her kan særlig nevnes

en nasjonal satsning som Næringshagen deltar i, Kvinnovasjon, som retter seg mot kvinner og etablering. Næringshagen jobber for å etablere en kulturinkubator i Sigdal knyttet til senteret. Kulturinkubatorens oppgave er å åpne opp for muligheter og gi spesielle ideer og prosjekter tilknyttet vår regions kultur og historie. Vi ser på spennende innovasjonsmuligheter og møter mellom forskere på tvers av bransjer.

Aktiviteter og foreløpige kostnader:

Tiltak	Målgruppe	Kostnad
Kompetanseutvikling, arbeid med gründere og innovative ideer.	Gründere innen kulturbasert næring, naturveiledere, guider, forskere.	500 000 kr.
Idéarbeid og utvikling rundt etablering av et nasjonalt senter for formidling av Th. Kittelsens kunst og skaperkraft.	Forskere og ekspertise rundt Kittelsens kunst.	200 000 kr.
Innhold Trillemarka informasjonssenter og aktiviteter.	Forskere er med og utformer.	300 000 kr.
Synliggjøring.	Ulike interessenter.	100 000 kr.
Prosjektledelse.		300 000 kr.

Finansiering KRD kr. 700 000,-
Lokal og regional medfinansiering kr. 700 000,-

Tone Ranheim Rolfstad
Daglig leder Næringshagen i Kunstnerdalen

(sign.)